

103. Vyhlásenie

(13.12.2006; Domino fórum; č. 50/2006, s. 4; r)

Kauzu známu ako prípad **Cervanová**, ktorá sa začala v roku 1976 zmiznutím mladej študentky, považuje slovenská justícia po dlhých šesťnástich rokoch od jej opätovného otvorenia za uzavretú. Pre nás uzavretá nie je. Počas dlhých rokov, ktoré sa venujeme prípadu ako angažovaní občania a predovšetkým publicisti, sme nadobudli hlboké presvedčenie, že rozsudkom v roku 1982 sa v tomto prípade dopustila komunistická justícia porušenia práva a hlbokej nespravodlivosti a odsúdila nevinných ľudí. Súd vtedy vyniesol rozsudok bez jediného skutočného dôkazu a na základe hrubo zmanipulovaného vyšetrovania. Opieral sa pri tom o ľahko spochybniteľné svedectvá a vynútené priznania a vzájomné obvinenia niektorých obvinených, ktoré potom vzali všetci späť s poukazom na hrubý psychický a fyzický nátlak vyšetrovateľov. Všetky materiály a svedecké výpovede z prvých dvoch rokov vyšetrovania boli ešte v prípravnom konaní utajené a odložené do archívu. Vyplýva z nich, že nikoho z odsúdených na diskotéke, z ktorej mala zmiznúť študentka **Cervanová**, v ten deň nijaký svedok nevidel. Veľmi pochybné svedectvá o ich prítomnosti vznikli až s odstupom rokov. Korunná svedkyňa prípadu bola dokázateľne v inkriminovanom čase na splave 180 kilometrov od Bratislavy v tábore uprostred spolužiakov. K falošnému svedectvu ju prinútili neobyčajne bezohľadným spôsobom vyšetrovatelia, ktorí ju odtrhli od novonarodeného dieťaťa. Svoju výpoveď neskôr v plnom rozsahu odvolala s poukázaním na to, že vyšetrovatelia ju nútili klamať. Porušenie práva v neprospech obvinených až v 72 bodoch konštatoval 19. októbra 1990 aj Najvyšší súd ČSFR v Prahe, zrušil rozsudok z roku 1982, vrátil prípad Krajskému súdu v Bratislave a prikázal vziať do úvahy všetky existujúce svedectvá a dôkazy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sme boli celé tie roky, počas ktorých súd nekonal, presvedčení, že iný ako oslobodzujúci rozsudok v tomto prípade ani neprichádza do úvahy. Keď začal súd konečne konať a vypovedali pred ním ďalší a ďalší svedkovia v prospech obvinených, naše presvedčenie to iba zosilnilo. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý ignoroval všetky svedecké výpovede i rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSFR, opätovne sa priklonil k neudržateľnej verzii komunistických vyšetrovateľov a potvrdil rozhodnutie komunistického súdu o vine, nás šokoval. Podobne aj rozhodnutie senátu Najvyššieho súdu SR nezaoberať sa ďalšími dôkazmi z utajených vyšetrovacích spisov z levočských archívov a potvrdiť rozsudok Krajského súdu nás pobúrilo a vrátilo podľa nášho názoru slovenskú justíciu do čias komunistickej svojvôle. Ako sa môže v dnešných podmienkach súd rozhodnúť nezaoberať sa dôkazmi, ktoré obracajú celú kauzu naruby a svedčia o neudržateľnosti záverov vyšetrovania? Nehovoriac o tom, že zaoberať sa dôkazmi, ktoré vyšetrovatelia zozbierali v prvý rok vyšetrovania žiadal už federálny Najvyšší súd a práve tieto listinné dôkazy sa našli v levočskom archíve. Ako môžu súdy v demokratickom štáte porušiť zásadu in dubio pro reo, podľa ktorej v prípade pochybností sa prihliada v prospech obvineného?

Protestujeme proti postupu Krajského súdu i Najvyššieho súdu, ako aj proti tomu, že tieto súdy nebrali do úvahy rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSFR, neodstránili pochybenia, na ktoré tento súd poukázal, a nezaoberali sa ani dôkazmi a spismi z archívu v Levoči. Zároveň vyjadrujeme vážnu obavu o stav slovenského súdnictva a o jeho smerovanie.

Ján Krstiteľ Balázs, František Guldán, Ľuba Lesná, František Šebej, Zuzana Szatmáry